

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Ordine Ecclesiastico. Tit. 11

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

num, aut Subdiaconum, sed ne Lectorem quidem aut Exorcistam fieri patitur cum qui viduae sit maritus. *Dartis d. loco. vers. ult. in fin. Comp. ge huic titul. Tit. de vinculo Civili imped. non ordinand. in Tract. no. 1. de Personis Ecclesiastic.*

TITULUS XI. De Ordine Ecclesiastico.

SUMMARI A.

1. Beneficiandi debent habere Ordinem.
2. Confertur, etiam per primam tonsuram.
3. Eam non habens non potest ad Beneficium presentari.
4. Nisi in tempus habile.
5. Absoluta presentatio est nulla.
6. Ejus qui tempore scripturae presentationis non est Clericus, est valida.
7. Aliquando non sufficit prima tonsura, sed requiritur certus Ordo.
8. Dispensationibus Pontificis & Episcopali hic locus.
9. Nonnulla Beneficia nisi Ordinem habentibus conferri possunt.
10. An hic dispensare possit Episcopus.
11. Facienda promotio ad Ordines, primo per gradus.
12. Rigor ille interdum relaxatus.
13. Secundo, à temporibus statutis.
14. Ab Episcopo proprio vel eo permitente alio.
15. Datis Dimissionibus.

Corvin
De Perso
er Benef. Ec

G I
32

16. *Proprius Episcopus quis.* 20. *Quale hic Concilii Tridentini Decretum.*
 17. *Sine Dimissorialibus ordinatio facta est nulla.* 21. *Quid si quis receperit Ordines à Non-Episopo.*
 18. *Ipso jure.* 22. *Rebuffi hic consilium.*
 19. *Olim sic Ordinatis interdicebatur Executio.* 23. *Quomodo se Ordinatum probabit Clericus.*

Inter qualitates, quas habere debent ii, quibus conferuntur Beneficia prima & præcipua, est Clericatus & Ordo. Sunt enim Laici Beneficiorum incapaces regulariter; c. cum adeo. de rescript. c. 2. de institut. c. ex literis. de transact. adeo ut nec sufficiat destinatio, concurrente etiam habitu Clericali: Abbas in d. c. 2. Felin. in d. c. cum adeo. ex num. 2. Selva de benef. 3. part. qu. 6. Covarr. var. resolut. 3. part. cap. 1. num. 1. Duaren. de benef. lib. 4. cap. 8. Zechus de benef. & pensio. cap. 3. vers. inhabilis. nec reputatio, qua quis existimatur Clericus, quinon est talis: Flam. Paris. de resignat. benefic. lib. 4. qu. 2. conf. 19. Zechus d. loco. Nisi ea sit communis. Rota decis. 139. lib. 3. part. 3. divers. Pontanus de spolio. lib. 2. num. 179. Garc. de benef. part. 7. cap. 1. num. 11. & 140.

Confertur Ordo Clericallis etiam per primam tonsuram; c. cum contingat. de atate & qualis. ordinand. & ibi Dd. & Commun. Canonista ut per Felin. in c. sicut pro certo. 39. de Simonia. num. 2. Mandos. reg. 24. qu. 1. num. 2. Covarruv. in c. quia nos. de testam. num. 4. verbo Ordinis sumto generaliter secundum Canonum, arg. d. c. cum contingat. & communem loquendi usum. Navarrus conf. 11. de tempor. ordinat. num. 1. & 3. Suarez. de relig. tract. 3. lib. 4. cap. 13. num. 8. & cap. 56. num. 5.

Cum ergo Laicus, qui non habet primam tonsuram, sit beneficiorum incapax, non poterit ad beneficium presentari, si factum, presentatio erit nulla. Millus in repertorio. verb. beneficium si impetrat. Rebuff. in Concordat. tit. de forma mand. verb. pro expressis. vers. quæro quæ sint.

Lambertin. de jure patron. 1. part. 2. lib. quest. 7. art. 2. ad fin. & art. 7. & 29. ad fin. Flam. Paris. de resignat. benefic. lib. 4. qu. 2. num. 5. Garc. d. loc. num. 25. Licet presentatus sit proximè clericandus. Lambert. d. loc. Hojeda de incompatibil. benefic. part. 1. cap. fin. num. 72. Duar. d. loc. R. finiac. de benefic. cap. 1. num. 39. & 40. Nisi is presentetur tacitè vel trespresè in tempus quo erit Clericus, & sic in tempus habile. arg. Lambert. p. 62. in princ. ff. de hered. instit. Lambert. 2. part. 2. lib. 3. quest. 5. art.

4 Tacitè in dictum tempus dicitur presentatus, si dicat Patronus *Presento talem de proximo clericandum*; vel si dicat; *Presento talem* peto eum ordinari *prima tonsura*, &c. Et sic accipe Declarat. S. Gregat. Concilii *supr. sess. 7. de reform. cap. 10.*

5 Absoluta presentatio non tonsurati est ipso jure nulla. Licet de proximo sequatur tonsuratio. Cum ea requiratur tempore presentationis. *Garc. d. loco, num. 31. Navarr. consil. 2. num. 1. de etate & qual. Garcias d. part. cap. 4. num. 85.*

6 Valet presentatio de eo, qui tempore ipsius presentationis facta coram Ordinario est Clericus, licet nominationis seu scriptura presentationis tempore non sit Clericus. *Franc. inc. 1. num. 1. de jure patron. in 6. Roebus verb. honorificum. num. 27. & 73. Lambertin. 1. part. 2. lib. qu. 4. art. 16. & 2. part. 2. lib. qu. 4. art. 1. 2. & 3. Garc. d. cap. 1. num. 33. & 35. cum seq.*

7 Notandum interdum non sufficere solam tonsuram; sed requiritur certum ordinem. Sciendum enim cum Doctoribus *inc. ei cui d. de probend. in 6. & ibi Prob. ad Monachum, à num. 1. Petr. Gregor. de decret. cap. 36. num. 6. & alii.* quadam beneficia esse Sacerdotalia, quæ requirunt presbyteros; sive de jure; ut Parochia, Abbatia, Decanatus, Prepositura, Archipresbyteratus: *c. 1. de etate & qual. ordin. cum in cunctis. §. inferiora. de elect. ubi Dec. num. 6. Rebuff. in praxi benefic. tit. requisita ad collationem bonam. num. 31. & de Archipresbyteratu. Lambert. 2. part. 2. lib. qu. 7. art. 29. num. 4.* sive ex consuetudine, statuto, privilegio vel fundatione: *ut in d. c. is cui. ubi notat. Hojeda d. cap. fin. num. 20.* quadam Diaconalia, quæ sive de jure, sive ex consuetudine, statuto, privilegio vel fundatione, requirunt ut ea obtinentes ordinentur Diaconi: *d. c. 1. d. c. cum in cunctis. §. inferiora.* quadam Subdiaconalia: *inc.*

Corvin
De Person
et Benefic. Ec

G O I

32

militer. Et tunc ordo dicitur annexus, aptitudine, & attento tempore prosecutionis. *Bonifac. in Clem. 2. §. illi vero. num. 7. de etate & qualitat. ordinand.*

Satis enim est, si is, cui existis aliquod beneficium est collatum, curaverit, ut intra tempora à Jure statuta promoveatur. *c. cum ex eo. 34. de elect. in 6. c. praterea. 5. de etate & qualitat. ordin. Concil. Trident. sess. 24. de reform. cap. 12.*

Solent etiam hoc casu dispensationes, vulgò *de non promovendo* 8 appellatae, obtineri; & quidem vel à Pontifice Romano, vel ab Episcopo proprio. Inter quas est differentia. Hic enim dispensat, ut Beneficiatus saltem intra annum promoveatur ad ordinem requisitum *d. c. cum ex eo. 34. cum c. commissa. 35. seq. de elect. in 6.* Ille latius. *Vide Rebuff. d. praxi benefic. tit. de dispens. de non promovendo.*

Præter dicta Beneficia, sunt & alia, quæ non nisi actu Presbyteris, 9 aliumve Ordinem habentibus, conferri seu ad ea presentari possunt, ex fundatione, consuetudine, statuto vel privilegio. *Petr. de Bayso in direliv. election. cap. 9. part. 2. num. 3. Garcias d. loc. num. 57.* Ut: Quoad collationem, si dictum in Institutione vel statuto, tale beneficium non esse conferendum nisi Presbytero: tunc collationis tempore beneficiandus debet esse Presbyter: Quoad *Præsentationem*: Si in fundatione Capellaniæ dictum, quod presentetur Sacerdos, vel Capellanus seu Clericus, qui celebrat Missam; vel inserta verba tempus seu resignationis actum respicientia, tunc presentandus tempore ipsius presentationis actu Sacerdos esse debet. Quia qualitas verbo adjuncta intelligitur secundum tempus illius. *arg. l. in delictis. 4. §. 1. ff. de noxalib. Abbas in d. c. cum in eunctis. §. inferiora. num. 30. de elect. & in Clem. ut ii qui. num. 7. de etate & qualitat. ordin. & ibi Gloss. §. illi vero. verb. annexi. & Bonifac. num. 16. Rebuff. in repetit. ad c. extirpanda. §. qui vero. notab. 2. de præbend. Lambertini. 1. part. 2. lib. qu. 7. art. 29. vide Zerolamini praxi Episcop. 1. part. verb. Beneficium. §. 7. conclus. 5. conclusionis 8. princip. Zechum de Republ. Ecclesiast. cap. de Beneficior. num. 4. notab. ult. vers. quo verò ad Ordinem. Garc. d. part. 7. cap. 1. num. 85. cum seqq.*

Sed an hic non possit Episcopus, contra ordinationem Fundato- 10 ris, dispensare, & sic Beneficium seu Capellaniam providere non haben-

US
NIS
ELESIA

ti qualitate in fundatione requisitam; quaritur inter Doctores. Af firmant Imola, Abbas, num. 4. & 5. in c. accessissent. de consuet. & in Corset. Felin. num. 19. Prob. in d. c. is cui. num. 22. cum seqq. alius rel. per Garc. d. loc. num. 105. precipue Lambertin. d. part. 1. lib. 2. qu. 10. art. 6. & 7. num. 4. Cechus de Benefic. & Pension. cap. 12. num. 21. Negam. arg. Clem. quia contingit. de religiof. domib. Rochus verb. pro eo, quod. qu. 15. num. 32. & seq. Cravet. cons. 63. num. 5. Dec. in d. c. cum accessissent. num. 54. aliq. Quorum sententia verior. vid. Garc. d. loc. à num. 107.

I I Porro promotio ad Ordines Ecclesiasticos, non secus ac in honoribus & dignitatibus sæcularibus fit per gradus, *L. ut gradatim. l. 1. pr. ff. de muner. & honor.* ita etiam fieri debet gradatim. Nam is, cuius virtus in minoribus levioribusque officiis non est probata, ut ad maiores amplioresque honores, non tam adscendat, quam profiliat, nec enim nec vetus Ecclesiastica disciplina patitur. *totis dist. 52. & 59. & 61. tit. de Cleric. per salt. prom.*

Nam & D. Paulus vetat, ne *resortes* ordinetur Episcopus, id est qui Christianæ militiæ recens nomen dedit. *1. ad Timoth. cap. 3. tit. dist. 48.* Quid enim absurdius quam ei tradere gubernacula, qui non potest tenere remum: ut loquitur D. Augustinus *epist. 148. ad Valerium res. dist. can. ante. dist. 40.*

Itaque is qui Sacerdotale petit beneficium, non tantum doctus debet, se Sacerdotem seu Presbyterum esse, sed gradatim & per omnes ordines inferiores eò proVectum.

I 2 Verum est rigorem hunc interdum fuisse laxatum; ut cum B. Nicolaus ex Laico electus est in Episcopum; B. Severus ex lanificio assumptus ad Archiepiscopatum; B. Ambrosius nondum baptizatus Archiepiscopus electus. *c. statuiamus. §. e contra. dist. 61.* tamen novorum ait Poeta, factorum exempla contra canones veteres Ecclesiasticæ disciplinam temerè trahi non debent ad consequentiam *c. non exco. 26. qu. 2. vide can. qui ex vita. dist. 79.* Fortassis etiam cum iis fuit dispensatum. *Archidiacon. in d. c. statuiamus. §. his omnibus. Felin. in c. cum adeo. de rescript. num. 5. Selva de benefic. 3. parte, quest. 6. ad fin. Corvin. de benefic. cap. 1. num. 4. Peckius ad Jur. Canon. reg. beneficium. in 6. num. 2. Ojedad. tract. cap. 24. num. 4.*

CORVIN
De Person
et Benefic. Ec

G I
32

Oportet quoque, ut is cui confertur Beneficium, receperit Ordines temporibus à Jure statutis. *tot. dist. 75. & c. 3. c. cum quidam. 8. & fere per tot. de tempor. ordination.*

Insuper desideratur ut tonsura & ordines reliqui conferantur ab Episcopo proprio, vel quidem alieno, sed cum Episcopi proprii permissione. *can. 1. & fere per tot. dist. 71.*

Quo casu solet prius Episcopus proprias largiri & dare literas vultu Dimissorias dictas; per quas concedit Clerico ut ab Episcopo extraneo ordines suscipere possit. *c. 3. de tempor. ordin. in 6. Datis de benef. dist. 4. cap. 7. vers. oportet.*

Proprium Episcopum accipimus Episcopum loci, unde ordinandus est oriundus, vel ubi habet domicilium, vel ubi est beneficium. *d. c. 3.*

Sed, quid si sine literis dimissoriis quis fuerit ordinatus Clericus ab alieno Episcopo, an ipso jure irrita erit ordinatio? Negat hoc Guido Papa *quæst. 449. & cum eo Duar. de benef. lib. 4. cap. 7.* Siquidem Laicus per primam tonsuram tantum sacris fuerit initiatus. *contra can. primatus. 6. d. dist. 71.* Affirmat, si Clericus, aliquem ordinem acceperit. Ne inde oriatur inter Episcopos discordia, & ne proprius Episcopus priveretur Clerico quem instruxit & instituit in Ecclesia. *can. 18. & 19. Concil. Sardicens. rel. in can. 1. d. dist. 70. can. 1. & 2. dist. 72.* Rejeda illà distinctione putat Chastanæus in *consuetud. Burgundia. ad §. 6. des Justices in hac verba Gallica Messiers & Sergens sont creus.* ordinatum ab alio quam proprio Episcopo non gaudere clericali privilegio.

Quæ opinio quidem vera, sed obscura: nec enim explicat utrum ordinatus ipso jure suspendatur ab ordinis executione, an vero necessarium, ut ei ea interdicator. *ut in c. quod translationem. 11. de tempor. ordinat.*

Dicimus ipso jure: Sive ordinatio ab Episcopo facta in aliena provincia: *can. 2. Synodi Constantinopolitana I. in can. Episcopi. 9. qu. 2. can. 13. Synodi Antiochena. rel. in can. nullum Episcopum. d. 9. qu. 2. Rescript. Calixti epist. 2. ad Episc. rel. in can. 1. d. 9. qu. 2.* Sive in propria, sed aliena diocesi: *can. 22. Antiochen. Synodi. ex quo can. Episcopum. 7. can. 9. non invitati. 9. qu. 2.* Sive à Metropolitanò in Diocesi Episcopi suæ provincie. *d. can. 1.* Sive in propria provincia alienæ dioceseos

Lai-

ius
nis
clesia

Laicum vel Clericum sine Commendatitiis aut Dimissoriis litteris Episcopi, ordinaverit: *d. can. 18. & 19. Concilii Sardicens. vel. in d. can. dist. 71. & can. 16. Concilii Nicani vel. in can. si quis ausus. 3. d. dist. 71. dist. 98. & c. 1. de tempor. ordin. in 6.* ubi qui ita ordinati fuerint suscipiuntur ab ordinis executione sine ulla dispensationis spe, Ergo ipso iure

19 Olim sic ordinati non suspendebantur ipso iure, sed eis interdum batur executio; *d. c. quod translationem. & poterat cum eis dispensari can. fin. 9. qu. 2. sed ex dicto cap. 1. de tempor. ordinat. in 6.* omnis pro dispensationis eis est præcisa.

20 Concilium Tridentinum *sess. 23. de reformat. cap. 18.* decrevit Ut Episcopus qui ordinaverit, ab ordinationum collatione per annum suspendatur; ordinatus verò tamdiu ab ordinum susceptorum executione suspendatur, quandiu Ordinario proprio videbitur expedire.

21 Et hæc quidem procedunt, quando quis recepit Ordines ab alieno Episcopo ordinandi potestatem habente. Sed quid si recepit ab Episcopo, & consequenter jus ordinandi non habente, vel ab eo qui Episcopatus renuntiavit; vel ab Episcopo Excommunicato? Priori casu dicimus ordinationem esse irritam, ordinatum manere Laicum. *can. 18. & 19. Concil. Sardicens. can. 2. dist. 68.* Altero dicimus distinguendum loco tantum, an loco & Dignitati; Priori casu valet ordinatio: Distingendum & posteriori casu; an collati fuerint ordines sacri, an minores. Si hi, valet Ordinatio; Si illi distinguendum; an scienti, an vero ignorant; quia si ignorant, poterit Episcopus cum eo dispensare: non scienti: Quæ etiam posterior distinctio recipitur, quando quis ab Excommunicato vel Hæretico recipit Ordines. *c. ult. eod. cap. ab excommunicatis. 4. cum seq. 3. quest. 1.*

22 Consultit Rebuffus *tract. Nomination. qu. 14. num. 42.* ordinatum ab alieno Episcopo, ut impetret à Papa rescriptum, quod appellatur *Perinde valere;* & Pragmatici *Gratian. revalidatoriam:* Impetrandum ante adeptionem Beneficii ne alterius juri fiat præjudicium. *Al. quamvis is. 8. de rescript. in 6.*

23 Quæri hic potest, quomodo probet quis se ordinatum & factum tatum esse, si fortasse ea de re oriatur controversia. Cum enim Clericus

CORVIN.
De Perso
et Benefic. Ec

G I

32

status sit qualitas extrinseca, non præsumitur. *Innoc. in c. super his. de accusat. Felin. num. 2. Baly in c. fin. de præsumpt. Corras: de benefic. lib. 5. cap. 1. num. 4.* Jus Civile videtur nullam probationem, nisi qua literis Episcopi fiat, admittere. *l. si qua per calumniam. 22. §. 2. Cod. de Episc. & Cleric.*

At jure Canonico, non solum literis testimonialibus, seu titulo Ordinum, sed etiam testibus, *c. 1. & 2. & 3. de Cleric. peregrin. & ibi Corras. Prob. ad Monach. inc. l. de tempor. ordin. in 6. num. 12. Guid. Papa decis. 474. publica voce & fama, Pontan. de spolio. lib. 2. num. 179. Capri. aquen. decis. 277. num. 8. p. 1. Garc. d. loc. num. 140. argumentis, iudiciis seu conjecturis: Boer. decis. 171. num. 25. Ant. Gabriel. concl. 1. de testib. num. 69. Mascard. de probat. concl. 305. num. 5.*

TITULUS XII.

De Naturalitate.

SUMMARIA.

1. *Præficiendi Beneficiis, maximè Parochialibus, debent Parochianorum intelligere idioma. Et Cur.*
2. *Nonnullis in Regnis admittuntur tantum Naturales.*
3. *Ut in Galliis.*
4. *Naturalitatis literas concedit Rex.*
5. *Sunt odiosa.*
6. *Statutum Bononia de jure ne ulla munera publica conferantur Exteris.*
7. *Idem in Regnis Castelle & Portugallia.*
8. *Si non impediatur Statutum aut privilegium, conferri possunt Beneficia Clericis idoneis, undecumq; sint.*

[U]

9. Ex-

JUS
MIS
Ecclesiasticus